

χαριστίαν, ὥς ἡ μεγίστη ὕβρις ἦν ἀπέδιδον εἰς ἀχρεϊόν τινα ἦτον ἡ ἐπωνυμία τοῦ ἀχαρίστου.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΟΥ

Ὁ Λάζαρος Κουντουριώτης, μόλις ὦν τριακοντούτης ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπαναστάσεως, εἶχεν ἀρετὰς ἐξαιρέτους. Ἦτο τῶντι μεγαλόψυχος ὡς ἰδιώτης τε καὶ ὡς δημόσιος ἄνθρωπος· οὐ μόνον ἐσυγχώρησε τὸν φονέα τοῦ πατρός του, ἀλλὰ καὶ εὐποιοητικὸς πρὸς αὐτὸν ἀνεδείχθη, μίαν μόνον ἐπιβαλὼν αὐτῷ τιμωρίαν, τοῦ νὰ μὴ ἐμφανισθῆ ποτὲ ἐνώπιόν του· δι' ἄπαντος δὲ τοῦ ἀγῶνος, ἐν τοῖς κρίσιμωτάτοις τῶν καιρῶν, οὐδέποτε ἀπέβαλε τὸ μέγα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ παράστημα. Δι' ἀνεξαντλήτου εὐροίας λόγου, συνδυαζομένης μετὰ τῆς ἀφοσιώσεως ἦν ἐνέπνεεν ἡ δεδοικιασμένη αὐτοῦ σύνεσις, πλειστάκις ἐχαλιναγώγησε τὰ ἀφηνιάσαντα πλήθη· καὶ ποτε φοβερᾶς ἐκπραγείσης συμπλοκῆς μετὰ τῶν Ὑδραίων καὶ τῆς ἐκ Πελοποννησίων καὶ Ῥουμελιωτῶν συγκειμένης φρουρᾶς τῆς νήσου, παρελθὼν ἀτρόμητος εἰς τὸ μέσον καὶ λαλήσας πρὸς μὲν τοὺς ναύτας ἀλθανιστὶ, πρὸς δὲ τοὺς πεζοὺς ἐλλητιστὶ, περιήγαγεν αὐτοὺς, αἵματοφόρους ἔτι ὄντας, νὰ ἀσπασθῶσιν ἀλλήλους. Καί περ ἐτερόφθαλμος ὦν, εἶχε θαυμαστὴν ὀξυδέρκειαν περὶ τὴν διάγνωσιν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν προσώπων. Εἰς αὐτὸν ὀφείλει ἡ Ἑλλάς τὴν ἐν ἀναρχῶν προχείρισιν καὶ τὴν ἐπὶ ἐξ ὅλα ἔτη ἀδιάσειστον ἐν τῷ ἀξιώματι τούτῳ διατήρησιν τοῦ Ἀνδρέου Μιαούλη. Εἶχε τὴν συνείδησιν τοῦ τί δύναται καὶ τί δὲν δύναται νὰ πράξῃ, προτέρημα σπανιώτατον παρ' ἡμῖν, οἵτινες νομιζόμεν πάντες ὅτι πρὸς πάντα πεφύκαμεν. Εἶχε τὴν συνείδησιν, ὅτι ἂν ἦτο ὁ ἄριστος τῶν ναυτικῶν πραγμάτων κυβερνήτης, δὲν εἶπετο ἐκ τούτου, ὅτι ἠδύνατο ἐξ ἴσου ἐπιτηδεῖως νὰ ἀναλάβῃ καὶ τῆς ὅλης Ἑλλάδος τὴν κυβέρνησιν. Πολλάκις δ' ἐπὶ τούτῳ παρακληθεὶς αἰείποτε ἀπεποιήθη, καὶ μόλις ἐπέτρψεν εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Γεώργιον νὰ ἀνκμιχθῆ εἰς τὰς ἠπειρωτικὰς τῆς Ἑλλάδος ὑποθέσεις, αὐτὸς ἐπιμὲνως ἀποφυγὼν τοὺς σκοπέλους καθ' ὧν ἐκεῖνος συνετρίβη. Μηδ' ὀνομάσθη τις ἀρνητικὴν τὴν ἀρετὴν ταύτην, διότι δι' αὐτῆς δὲν ἔσωσε μόνον τὴν ἰδίαν ὑπόληψιν, ἔσωσε καὶ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν, διατηρήσας μέχρι τέλους τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ναυτικοῦ ἀγῶνος ἐξ ἧς ἐξήρτᾶτο πρὸ πάντων ἡ τῆς πατρίδος τύχη καὶ ἦν ἤθελε διακινδυνεύσει, ἐὰν ἀναμειγνυόμενος εἰς ἀλλότρια, ἀπέβαλλε τὴν ὑπόληψιν αὐτοῦ. Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ἀπέβη συμφυῆς αὐτῷ ἡ ἐν τῇ τάξει ἐγκαρτέρησις, ὥστε οὐδέποτε ἐπέισθη νὰ ἀποδημήσῃ ἐξ Ὑδρας, οὔτε ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος, οὔτε μετὰ. Κυβερνῆται καὶ βασιλεῖς τῆς Ἑλλά-

δος ἐπεσκέφθησαν αὐτὸν καὶ ἔτυχον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ τῆς προσηκούσης εὐλαβοῦς δεξιώσεως, ἀλλ' αὐτὸς οὐδέποτε ἀπέδωκεν αὐτοῖς τὴν ἐπίσκεψιν. Ἐνόμιζες ὅτι ἦτο εἰς τῶν ἐράχων τῆς Ὑδρας, ὅστις, καίτοι ἐμψυχωθεὶς ὑπὸ τοῦ Δευκαλίωνος, δὲν ἠδύνατο νὰ μετακινήθῃ χωρὶς νὰ ἐπαγάγῃ δεινὴν αὐτῆς ἀλλοίωσιν.¹

ΤΑ ΝΕΩΣΤΙ ΕΦΕΥΡΕΘΕΝΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΣΩΣΙΝ ΤΩΝ ΝΑΥΑΓΩΝ

Ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ναυτιλίαν ἐφαρμογῆς τῶν ἀτμομηχανῶν ἡ κατὰ θάλασσαν ἐμπορία τοῦ κόσμου ἔλαβε τεραστίαν ἐπίδοσιν.

Οἱ Ὀκεανοὶ, οἵτινες ἄλλοτε ἦσαν ἡ πάντη ἔρημοι ἢ σπανίως μόνον ὑπὸ ἰστιοφόρων πλοίων διεπλέοντο, αὐλακοῦνται τὰ νῦν ὑπὸ πολλῶν καὶ παμμεγέθων ἀτμοπλοίων, ἅτινα πρὸς τῷ φορτίῳ μεταφέρουσι μέχρι χιλίων ἕκαστον ἐπιβατῶν καὶ ὁμοιάζουσιν ἀληθῶς πρὸς πλεούσας πόλεις.

Ἡ συγκοινωνία ἔκτοτε κατέστη τακτικὴ καὶ ταχεῖα, οἱ ταξειδεύοντες τυγχάνουσιν ἐντὸς τῶν μεγάλων τούτων ἀτμοπλοίων πάσης περιποιήσεως καὶ ἀναπαύσεως ὡς καὶ πάσης σχετικῆς ἀσφαλείας. Ὅθεν, ὑποβοηθούτος καὶ τοῦ μεγάλου καὶ ῥιψικινδύνου ἐκείνου πνεύματος τοῦ χαρακτηρίζοντος τὸν καθ' ἡμᾶς αἰῶνα, ἡ κίνησις τῆς ναυτιλίας ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἐδιπλασιάσθη καὶ ἐτετραπλασιάσθη.

Οὕτω σήμερον πλέον τῶν δύο χιλιάδων ἀνθρώπων ἐτησίως διαπλέουσι τὸν Ἀτλαντικὸν Ὀκεανὸν πορευόμενοι εἴτε ἐξ Εὐρώπης εἰς Ἀμερικὴν, εἴτε ἐκεῖθεν εἰς Εὐρώπην. Ἐξήκοντα δὲ ἄλλαι χιλιάδες διαπλέουσι τὸν μέγαν Ὀκεανὸν τὸν περιβρέχοντα τὴν Ἰνδικὴν, τὴν Κίαν, τὴν Ἰαπωνίαν, τὴν Αὐστραλίαν, καὶ πολλαὶ ἑκατοντάδες χιλιάδων ταξειδεύουσιν εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς θαλάσσας.

Ἐνεκα τῆς μεγάλης ταύτης ἐπιδόσεως τῆς ναυτιλίας οἱ ἐν τῇ θαλάσῃ κίνδυνοι κατέστησαν μᾶλλον κατάδηλοι ἢ πρότερον, ὅτε ἄγνωστοι ἦσαν οἱ μεγάλοι πλόες. Διότι οἱ ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ λ.χ. Ὀκεανῷ κίνδυνοι εἶνε οἱ αὐτοί, οἵοι καὶ πρότερον, ἐκτὸς μόνον τοῦ κινδύνου τῆς συγκρούσεως δύο ἀτμοπλοίων, ὅστις τώρα προσετέθη ἕνεκα τῆς πληθύος τῶν πλοίων ἅτινα διασχίζουσι καθ' ἑκάστην τὸν ῥηθέντα ὠκεανόν. Δυνατὸν εἶπεν μάλιστα ὅτι τώρα διὰ τὴν γενομένην τελειοποίησιν τῆς θαλασσοπλοίας ὀλιγώτερα δυστυχήματα συμβαίνουσιν ἢ πρότερον· ἕκαστον μόνον ναυάγιον λαμβάνει μεγαλύτερας διαστάσεις καὶ φαίνεται πολὺ φοβερώτερον διότι μεγαλύτερα εἶνε τὰ πλοῖα καὶ κατ' ἀκολουθίαν πλειότεροι οἱ πάσχοντες ἐπιβάται. Διὰ τοῦτο τῆς

ἡ ἀτμοσφαιρα, ὁ ἄνθρωπος ὅταν ἦνε βεβρεγμένως δὲν δύναται νὰ παλαίση πρὸς τὸ ψυχρὸ δέκα ἢ δώδεκα ὥρας ἂν μείνη ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἀποθνήσκει ἀφύκτως.

Διὰ τὴν ἀναπαυθὴν ὁ Βούτον, κάθηται. Τὸ τρίτον τοῦ σώματός του μένει τότε ἐκτὸς τοῦ ὕδατος· σταυρώνει δὲ τὰς χεῖρας, ἐπερείδεται ἐπὶ τῆς κόπης του καὶ ἐπὶ πέντε λεπτά τῆς ὥρας μένει ἀκίνητος. Ἄς προσθέσωμεν δ' ὅτι ἡ σκευὴ αὕτη ἐπιτρέπει νὰ παραλάβῃ τις μεθ' ἑαυτοῦ ζωοτροφίας, σιγάρα, φωσφόρα, πυξίδα καὶ τέλος διάφορα πυροτεχνήματα, τὰ ὁποῖα, πλέων τὴν νύκτα, δύναται ν' ἀνάψῃ ἵνα ἐλκύσῃ πρὸς ἑαυτὸν τὴν προσοχὴν τῶν πλοίων ἢ τῶν ἀκτοφυλάκων.

Ἡ πείρα λοιπὸν ἀπέδειξεν ὅτι διὰ τῆς σκευῆς ταύτης δύναται ὁ ἄνθρωπος ὄχι μόνον ἐπὶ εἰκοσιπέντε ὥρας νὰ παραμείνῃ ἀβλαβῆς ἐν τῷ ὕδατι, ἀλλὰ καὶ νὰ κατευθυνθῇ εὐκόλως πρὸς τι πλησιόχωρον τῆς ἀκτῆς μέρος. Εὐχρῆς ἔργον λοιπὸν ἂν ἀπὸ τοῦδε αἰ μεγάλαι ἀτμοπλοῖκαὶ ἐταιρίαι ἐφοδιάσωσι τὰ πλοῖα τῶν διὰ τοιούτων πολυτίμων ὀργάνων, ἅτινα προώρισται τσαυτάς πολυτίμους ὑπάρξεις νὰ διασώσωσιν ἐν ὥρᾳ κινδύνου.

Εἲ. LEROUX.

Ο ΟΙΝΟΣ ΚΑΙ Ο ΜΩΑΜΕΘ

Οἱ ὑπομνηματισταὶ τοῦ Κορανίου ἀναφέρουσι τὴν ἐπομένην παράδοσιν, ὅπως ἐξηγήσωσι τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ οἴνου εἰς τοὺς πιστοὺς ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ νόμου τῆς μουσουλμανικῆς θρησκείας.

«Ἡμέραν τινὰ, διηγοῦνται, διερχόμενος ὁ Μωάμεθ διὰ τινος χωρίου εἶδεν ἀνθρώπους ἀσπαζομένους καὶ περιπτυσσομένους ἀλλήλους καὶ μυρία ἐπιδαφιλεύοντας εἰς ἀλλήλους δείγματα φιλίας καὶ ἀγάπης. Ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ διαχύσει ἠρώτησε καὶ ἔμαθεν ὅτι αἰτία αὐτῆς ἦν ὁ οἶνος, τὸν ὁποῖον ἔπιον. Γοητευθεὶς δὲ τότε κῆλύγησε τὸ ποτὸν ἐκεῖνο, τὸ ἐμπνέον εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἀγάπην.

»Ἄλλ' ὀλίγας ἡμέρας μετέπειτα, ἐπιστρέψας, εἶδε τὴν γῆν ποτισμένην δι' αἵματος. Ἐπληροφορήθη δὲ ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἦσαν τόσον εὐθυμοὶ καὶ φειδροὶ, μετὰ τινος στιγμῆς ἐρίσαντες ἀλληλεσφάγησαν διὰ μαχαίρων.

»Τότε ὁ προφήτης κατηράσθη τὸν οἶνον καὶ ὤρισε δι' αἰωνίου κολάσεως νὰ τιμωρῆται ὅστις τῶν μαθητῶν του πῆλ ἐκ τοῦ καταράτου ποτοῦ.»

**

Ἐρωτηθείσης τῆς Κ^α: Campan ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος «Τίνος δέονται οἱ ἐν Γαλλίᾳ νέοι πρὸς τὸ καλῶς ἀνατραφῆναι», «δέονται μητέρων», ἀπεκρίθη ἡ ἐπιφανὴς γυνή.

Τὸ ἐπόμενον ποίημα, ἐν τῶν περιπαθεστέρων καὶ χαριεστέρων προϊόντων τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς μουσῆς, ἀποσπῶμεν ἐκ τῆς δυσσερέτου καταστάσεως «Ποιητικῆς συλλογῆς» τοῦ κ. Γ. Μαυρογιάννη, παραλείψαντες στροφάς τινάς. Σ. τ. Δ.

Ο ΝΑΥΤΗΣ ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ

Ἦ τὴ μέση τοῦ πελάγου μὲς τὰ κύματα,
Ἄνάμεσα Σηγήαρι καὶ Κεφαλονία,
Καράβι πλουμισμένο ἑταξείδευε.
Ἦ ἄερί τοῦ χαϊδεύει τὰ λευκὰ πανιά,
Τὰ κύματα φιλοῦν γλυκὰ τὴν πρῶμην του.
Δελφίνια ἴς τὰ πλευρά του τρέχουν, κολυμβοῦν,
Κ' ἐμπρὸς του νὰ περάσωμεν φυσομανοῦν.
Τοὺς ναυτὰς ἀπεκοιμήσεν ἡ γαληνία,
Καὶ μόν' ἀπ' αὐτῆς τὴν πλῶρην ἕνας ἔμεινε,
Παιδί χαριτωμένο εἴκοσι χρονῶν.
Τὰ μάτια του σφογγίζει· κ' ἔγρια μόλα γιά,
ἔγρια μόλα γιά, ἔγρια λέσα» φώναζε.
Ἦ τὴν ἔρημον τὴν τόσην κ' ἄκρα σιωπῆ
Ἦ νεῖος ἀκολουθοῦσε τὸ τραγοῦδι του·
Ἦ Γλυκὸ μ' ἄερί φύσα ἴς τ' ἄσπρα μας πανιά
Νὰ πάρω κ' ἐγ' ἄερα, λίγη ἀνάσασι!
Περάσαν ἔξη μῆνας κ' ἔδαρθῆκα
Ἦσάν φυλακωμένους ἴς τὴν Κεφαλονία,
Μὰ φύσης Μαίετρος καὶ ἔσαράραμε!
Λιθαθινὰς κοπέλαις σὰς ἀφίνω γιὰ!

Σφογγίζει κ' ἄλλο δάκρυ κ' ἔγρια μόλα γιά,
ἔγρια μόλα γιά, ἔγρια λέσα», φώναζε.
Ἦ Γλυκὸ μ' ἄερί φύσα ἴς τ' ἄσπρα μας πανιά
Γρήγορα τὸ Τσερίγο νὰ περάσωμεν,
Καὶ τότε δροσερή μου φύσης νοτιῶν,
Ἦ τὴ Σύρα σὲ δύο μέραις, ὡς ν' ἀράξωμε.
Ἦ τὴ Σύρα ποῦ ἡ κοπέλαις σάν ταῖς πέρδικες
Σ' ἐνὸς βουνοῦ φωλιάζουν τὴν ψηλὴ κορφή.»

Ἦ Κ' ἔγρια μόλα γιά, ἔγρια λέσα», φώναζε!
Ἦ Γλυκὸ μου φύσ' ἄερί ἴς τ' ἄσπρα μας πανιά
Ἦ ὀγγήγορα νὰ πάμε ἴς τὸ Κατάστενο,
Νὰ ἴδω πάλα τὴν Πόλι τὴν ἐπάλοφην,
Καὶ τὰ ψηλὰ Τζαμιὰ, τοὺς μιναρέδες τῆς!
Νὰ κάμω τὸν σταυρό μου ἴς τὴν ἀγία Σοφίαν,
Ποῦ οἱ Τούρκοι μᾶς τὴν ἔκαμαν τώρα Τζαμι.
Καὶ τότε, δροσοκόφφα, διὲς, μωρὴ νοτιῶν,
Μὴ μᾶς ἀφήσης ἔξω μὲς τὰ δέματα!
Φύσα νὰ μᾶς περάσης ἴς τ' Ἀρναούτικιο.
Εὐθὺς π' ὁ Καπιτάνιος πῆ ν' ἀράξωμε,
Ἦ ὅποιον πρωτεύωρ τότες, ὅποιον καιῆν,
Ἦ ἔλα, ὅλ' τοῦ φωνάζω, ἔλα πάρε με,
Καὶ ἴς τῆς Κοκῆνας Φρόσως πάμε τὸ χωριό,
Ἦ εκεὶ πῆχουν Πασιάδες κίσινα ὀλόγρυσα,
Κ' ὅσα κ' ἂν ἔγω γρόσια νὰ τα, πάρε τα!
Ἦ ἐγὼ δὲν θε ν' ἀφήσω τὸ σεργιάνι μου,
Κ' οἱ ναυτὰς κ' οἱ νοστρόμοι ἄς φωνάζουε!
Καράβια νὰ γιμάτω τὸ Κατάστενο
Π' ὄλ' τὰ πολλὰ κατάρτια μοιάζει καλαματῆς.»

Ἦ Κ' ἔγρια μόλα γιά, ἔγρια λέσα», φώναζε!
Ἦ Γλυκὸ μου, φύσ' ἄερί, ἴς τ' ἄσπρα μας πανιά
Μὴ χερμιωνισθοῦμε ἴς τὴ μαύρη θάλασσα.
Κυρά μ' ἀπὸ τὸ Δία! δὸς τὸς φώτιση
Ἦ τὸν Δοῦναβὶ μὴν τύχη καὶ τραβίξωμε.
Καταραμένους νᾶσαι, μαῦρε Ποταμὲ,
Ποῦ μ' ἔκαμαν κομμάτια τὰ κουνοῦπια σου,
Καὶ σέρνοντας γεντέκι² ἔκαμπούριασα.

1. Παρὰ τὴν μεσημβρινοδοτικὴν ἀκτὴν τῆς Κεφαλληνίας ὑπάρχει νησίδιον τι συγκεκριμένον ἐξ ἀπορρώγων βράχων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦτο τὴ πάλαι ναὸς ἀφιερωμένους εἰς τὸν Δία, σήμερον δὲ εἶνε ναὸς τῆς Θεοτόκου. Τὸ νησίδιον ἐκεῖνο καλεῖται μέχρι τῆς σήμερον ὁ Δία, ἐπομένως καὶ ἡ ἐκκλησία καλεῖται ἡ Παναγία τοῦ Δία, οἱ δὲ ναῦται τῆς Κεφαλληνίας θεωροῦσι τὴν Παναγίαν ἐκεῖνην ὡς προστάτιαν τῶν ναυτιλλομένων καὶ ταῦτην ἐπικαλοῦνται κατ' ἐξάρτησιν ἐν τοῖς θαλασσίοις αὐτῶν κινδύνοις.

2. Τὴν τουρκικὴν ταύτην λέξιν οἱ ναῦται μεταχειρίζον-